

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
вх.№ 153 - 02 - 44
Дата 28 / 11 / 2017 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

02

17
XX/

ДОКЛАД

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за кредитните институции, № 754-01-78, внесен от Менда Стоянова на 13.11.2017 г. и приет на първо гласуване на 27.11.2017 г.

Проект!
Второ гласуване

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за кредитните
институции

(обн., ДВ, бр. 59 от 2006 г., изм., бр. 105 от 2006 г., бр. 52, бр. 59 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 23, 24, 44, 93 и 95 от 2009 г., бр. 94 и 101 от 2010 г., бр. 77 и 105 от 2011 г., бр. 38 и 44 от 2012 г., бр. 52, 70 и 109 от 2013 г., бр. 22, 27, 35 и 53 от 2014 г., бр. 14, 22, 50, 62 и 94 от 2015 г., бр. 33, 59, 62, 81, 95 и 98 от 2016 г., бр. 63 от 2017 г.)

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на закона.

§ 1. В чл. 13, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова т. 8:

„8. данни за лицата, които притежават пряко или непряко квалифицирано дялово участие в заявителя, включително за действителния им собственик по смисъла на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за мерките срещу изпирането на пари;“

2. Досегашните т. 8 и 9 стават съответно 9 и 10.

Предложение на н.п. Йордан Цонев:

По § 1: В чл. 13, ал. 2, т. 8 се изменя така:

„8. Данни за действителния собственик на лицата, които притежават пряко или непряко квалифицирано дялово участие в заявителя.“.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 1:

§ 1. В чл. 13, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова т. 8:

„8. Данни за действителния собственик на лицата, които притежават пряко или непряко квалифицирано дялово участие в заявителя“.

2. Досегашните т. 8 и 9 стават съответно 9 и 10.

Предложение на Комисията за нов § 2 (във връзка с измененията в § 1:

§ 2. В чл. 32, ал. 2 думите „т. 7-9“ се заменят с „т. 7-10“.

§ 2. Създава се чл. 34а:

„Чл. 34а. Банките уведомяват БНБ, незабавно след узнаване относно обстоятелства, които дават основания за наличието на негативно въздействие от страна на лицата, които притежават пряко или непряко над 20 на сто от акциите в капитала на банката, с оглед нейното стабилно и разумно управление.“

Предложение на н.п. Йордан Цонев:

Парagraf 2 да отпадне.

Комисията подкрепя предложението и предлага § 2 да бъде отхвърлен.

§ 3. В чл. 45 се правят следните изменения и допълнения: 1. В ал. 1:

а) в текста преди т. 1 след думите „управителен орган“ се добавя „и след предварително одобрение на надзорния съвет, съответно на членовете на съвета на директорите, които не са изпълнителни членове“;

б) в т. 2 думите „акционери, притежаващи“ се заменят с „лица, които притежават пряко или непряко квалифицирано дялово участие в капитала на банката или“;

в) в т. 4 думата „лица“ се заменя с „лицата“, а накрая се поставя запетая и се добавя „както и лица, които се намират във фактическо съжителство с тях“;

г) създава се нова т. 5:

„5. лица, които банката или лице по т. 1-4 контролира пряко или непряко, включително съвместно с друга лица;“

д) Досегашната т. 5 става т. 6 и в нея думата „управлението“ се заменя с „управителните или надзорни органи“;

е) досегашната т. 6 става т. 7 и се изменя така:

„7. търговски дружества и други предприятия по смисъла на чл. 2 от Закона за счетоводството, в които банката или лице по т. 1-4 има пряко или непряко квалифицирано дялово участие;“

ж) досегашната т. 7 става т. 8 и в нея думите „т. 1-6“ се заменят с „1-7“;

з) създават се т. 9 и 10:

„9. лица, които упражняват пряко или непряко контрол върху банката или върху акционери с квалифицирано дялово участие в банката;

10. други лица, за които банката е установила икономическа или делова свързаност съгласно индикатори, определени в наредбата по чл. 45в“.

2. В ал. 3, т. 2 думите „ал. 1, т. 2, 3, 5, 6 и 7“ се заменят с „ал. 1, т. 2, 3, 5-10“.

3. Създават се ал. 8 и 9:

„(8) Експозициите по ал. 1 включват всеки актив или задбалансова позиция, включително деривативни договори, вземания, произтичащи от предоставянето на услуги, придобиване и продажба на активи и лизингови договори. Начинът за изчисляването на стойността на експозициите се определя с наредбата по чл. 45в.

(9) Алинея 1 се прилага и при промяна на условията по експозициите като предоваряне на лихвата и предоставяне на гратисен период.“

Предложение на н.п. Йордан Цонев:

В § 3 относно чл. 45

а) в ал. 1, т. 10 да отпадне.

б) в ал. 3, т. 1 след думата „възнаграждения“ се добавя „или е в рамките на предварително одобрени от надзорния съвет лимити“.

*в) В т. 3, относно новата ал. 8, изречение второ се изменя така:
„Начинът на изчисляване на стойността на експозициите се определя съобразно режима за отчитане на големите експозиции по Регламент 575/2013.“*

Комисията подкрепя предложението по букви „а“ и „б“ и не подкрепя по буква „в“.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция за § 3:

§ 3. В чл. 45 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в текста преди т. 1 след думите „управителен орган“ се добавя „и след предварително одобрение на надзорния съвет, съответно на членовете на съвета на директорите, които не са изпълнителни членове“;

б) в т. 2 думите „акционери, притежаващи“ се заменят с „лица, които притежават пряко или непряко квалифицирано дялово участие в капитала на банката или“;

в) в т. 4 думата „лица“ се заменя с „лицата“, а накрая се поставя запетая и се добавя „както и лица, които се намират във фактическо съжителство с тях“;

г) създава се нова т. 5:

„5. лица, които банката или лице по т. 1-4 контролира пряко или непряко, включително съвместно с друга лица;“

д) Досегашната т. 5 става т. 6 и в нея думата „управлението“ се заменя с „управлятелните или надзорни органи“;

е) досегашната т. 6 става т. 7 и се изменя така:

„7. търговски дружества и други предприятия по смисъла на чл. 2 от Закона за счетоводството, в които банката или лице по т. 1-4 има пряко или непряко квалифицирано дялово участие;“

ж) досегашната т. 7 става т. 8 и в нея думите „т. 1-6“ се заменят с „т. 1-7“;

з) създава се т. 9:

„9. лица, които упражняват пряко или непряко контрол върху банката или върху акционери с квалифицирано дялово участие в банката;“

2. В ал. 3:

а) в т. 1 след думата „възнаграждения“ се добавя „или е в рамките на предварително одобрени от надзорния съвет лимити“.

б) в т. 2 думите „ал. 1, т. 2, 3, 5, 6 и 7“ се заменят с „ал. 1, т. 2, 3, 5-10“.

3. Създават се ал. 8 и 9:

„(8) Експозициите по ал. 1 включват всеки актив или задбалансова позиция, включително деривативни договори, вземания, произтичащи от предоставянето на услуги, придобиване и продажба на активи и лизингови договори. Начинът за изчисляването на стойността на експозициите се определя с наредбата по чл. 45в.

(9) Алинея 1 се прилага и при промяна на условията по експозициите като предоваряне на лихвата и предоставяне на гратисен период.“

§ 4. Създават се чл. 45а-45в:

„Чл. 45а. (1) Банките са длъжни да приемат и прилагат вътрешни правила и процедури за установяване, наблюдение и докладване на експозициите към лица по чл. 45, ал. 1.

(2) Правилата и процедурите по ал. 1 включват механизъм за проследяване на линията на контрол или квалифициран акционерен дял до действителния собственик на лицата по чл. 45, ал. 1 от ЗКИ.

Чл. 45б. Банките съставят и представят в БНБ отчет за експозициите към лица по чл. 45, ал. I във форма, съдържание и срок, определени в наредба.

Чл. 45в. Българската народна банка приема наредба по прилагането на чл. 45-45б."

Предложение на н.п. Йордан Цонев:

В § 4, новосъздаденият чл. 45б се изменя така:

„45б. Банките съставят и представят в БНБ б-месечен отчет за експозициите към лица по чл. 45, ал. I във форма и съдържание, определени в наредба.”

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Предложение на н.п. Менда Стоянова по чл. 83, ал. 5, т.2 срокът по чл. 45б да е тримесечен.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя за § 4 и предлага следната редакция:

§ 4. Създават се чл. 45а-45в:

„Чл. 45а. (1) Банките са длъжни да приемат и прилагат вътрешни правила и процедури за установяване, наблюдение и докладване на експозициите към лица по чл. 45, ал. 1.

(2) Правилата и процедурите по ал. 1 включват механизъм за проследяване на линията на контрол или квалифициран акционерен дял до действителния собственик на лицата по чл. 45, ал. 1 от ЗКИ.

45б. Банките съставят и представят в БНБ тримесечен отчет за експозициите към лица по чл. 45, ал. 1 във форма и съдържание, определени в наредба.

Чл. 45в. Българската народна банка приема наредба по прилагането на чл. 45-45б."

§ 5. Създава се чл. 74а:

„Чл. 74а. Банките прилагат насоките, препоръките и другите мерки, приети от ЕБО, които се отнасят до тях и за които БНБ е оповестила, че спазва съгласно чл. 79а, ал. 1, т. 2.”

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 5.

§ 6. В чл. 79а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 2 думата „следва“ се заменя със „спазва“, а думата „стандартите“ се заличава.

2. Създава се ал. 3:

„(3) Българската народна банка може да издава наредби, указания или други актове за въвеждане на изисквания, критерии и условия, произтичащи от насоките, препоръките и другите мерки по ал. 1, т. 2.“

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 6 като предлага в ал. 3 думите „може да“ да отпаднат.

Предложение на н.п. Менда Стоянова, Николай Александров, Маргарита Николова, Евгения Ангелова и Йордан Цонев за нови параграфи....:

1. Да се създаде § 7:

§ 7. В чл. 151, ал. 1 се изменя така:

„(1) Индивидуалните административни актове по този закон се издават от управителния съвет на БНБ по предложение на подуправителя, ръководещ управление „Банков надзор“.“

2. Да се създаде подразделение „Заключителни разпоредби“ с § 8 -12:

§ 8. В Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (обн., ДВ, бр. 62 от 2015 г.; доп., бр. 59 от 2016 г.; изм., бр. 85 от 2017 г.), в чл. 44 се правят следните изменения:

1. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Мерките по ал. 3 за банка се прилагат по решение на управителния съвет на БНБ по предложение на подуправителя, ръководещ управление „Банков надзор“, като се определя подходящ срок за изпълнението им, който позволява да се оцени ефективността от тяхното прилагане.“

2. Алинея б се изменя така:

„(б) Мерките по ал. 3 по отношение на инвестиционен посредник се прилагат от Комисията по предложение на заместник-председателя, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, като се определя подходящ срок за изпълнението им, който позволява да се оцени ефективността от тяхното прилагане.“

§ 9. В Закона за Българската народна банка (обн., ДВ, бр. 46 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 49 и бр. 153 от 1998 г., бр. 20 и бр. 54 от 1999 г., бр. 109 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г., бр. 10 и 39 от 2005 г., бр. 37, 59 и 108 от 2006 г., бр. 52 и 59 от 2007 г., бр. 24, 42 и 44 от 2009 г., бр. 97 и 101 от 2010 г., бр. 48 и 62 от 2015 г., бр. 51 и 59 от 2016 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 16, т. 16 се изменя така:

„16. прилага надзорни мерки и мерки за ранна намеса, дава одобрения, разрешения и съгласия в предвидените от закона случаи;“

2. В чл. 17 се създава ал. 5:

„(5) За заседанията на управителния съвет се води стенографски протокол, който се подписва от председателя на управителния съвет, а в

негово отсъствие - от определен от него подуправител, и от водещия протокола. Решенията на управителния съвет, които не съдържат класифицирана информация или друга защищена тайна или информация, се публикуват на интернет страницата на банката."

3. Вчл. 20:

а) в ал. 3 изречение второ се изменя така: „Подуправителят упражнява надзорните си правомощия и оперативното ръководство на управление „Банков надзор“ самостоятелно и независимо от другите функции на Българската народна банка.“;

б) в ал. 4 изречение второ се изменя така: „Подуправителят упражнява надзорните си правомощия и оперативното ръководство на управление „Банково“ самостоятелно и независимо от другите функции на Българската народна банка.“.

§ 10. В Закона за кредитите за недвижими имоти на потребители (обн., ДВ, бр. 59 от 2016 г.; доп., бр. 97 от 2016 г.) в чл. 74, ал. 1 се изменя така:

„(1) Индивидуалните административни актове по чл. 52, 54, 55, чл. 71 и чл. 73, ал. б се издават от управителния съвет на БНБ по предложение на подуправителя, ръководещ управление „Банков надзор“.“

§ 11. В Закона за платежните услуги и платежните системи (обн., ДВ, бр. 23 от 2009 г.; изм., бр. 24 и 87 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 101 от 2010 г., бр. 105 от 2011 г., бр. 103 от 2012 г., бр. 57 и 102 от 2015 г., бр. 59 и 95 от 2016 г.), в чл. 137 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Индивидуалните административни актове по този закон се издават от управителния съвет на БНБ по предложение на подуправителя, ръководещ управление „Банково“.“

2. Алинея 2 се отменя.

§ 12. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Предложение на н.п. Йордан Цонев за нови параграфи:

1. Да се създаде § 7:

§ 7. в § 1, ал. 1 от Допълнителните разпоредби се създава т. 50:

„50. „действителен собственик“ е понятие по смисъла на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за мерките срещу изпирането на пари.“

2. Да се създаде нов § 7a

§ 7a. Българската народна банка приема наредбата по чл. 45в в срок до 31 март 2019 г..

3. Да се създаде нов § 7b:

§ 7b В Закона за Българската народна банка (обн., ДВ бр.....) се създава чл. 59a:

„Чл. 59а. (1) Българската народна банка събира годишна такса от лицата, по отношение на които е надзорен орган или орган за преструктуриране, по ред и в размер, определени с наредба. Едно лице може да дължи годишна такса на повече от едно основание.

(2) Годишните такси по ал. 1 служат за покриване на разходите на БНБ за осъществяване на правомощията ѝ като надзорен орган и орган по преструктуриране и техният размер не може да надвиши тези разходи.

(3) До 1 април на текущата година Управителният съвет определя индивидуалния размер на годишните такси по ал. 1 за всяко лице. До 15 април на текущата година Българската народна банка уведомява всяко лице за размера на индивидуалните годишни такси и начините, чрез които те могат да се заплатят. Задължените лица заплащат индивидуалните годишни такси в срок до 30 дни от датата на уведомлението.

(4) Информация за изпълнението на този член се включва в годишния отчет на Българската народна банка.

4. Да се създаде нов параграф:

§... Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“ с изключение на § 76, който влиза в сила от 01.01.2019 г.“

Предложението е оттеглено.

Комисията предлага да се създаде § 7:

§ 7. В чл. 151, ал. 1 се изменя така:

„(1) Индивидуалните административни актове по този закон се издават от управителния съвет на БНБ по предложение на подуправителя, ръководещ управление „Банков надзор“, с изключение на индивидуалните административни актове по чл. За, които се издават от подуправителя, ръководещ управление „Банков надзор“, и по чл. 56 и 56а, които се издават от подуправителя, ръководещ управление „Банково.“

Комисията предлага да се създаде подразделение „Заключителни разпоредби“ с § 8-11:

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 8. В Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (обн., ДВ, бр. 62 от 2015 г.; доп., бр. 59 от 2016 г.; изм., бр. 85 и бр. 91 от 2017 г.) в чл. 44 се правят следните изменения:

1. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Мерките по ал. 3 за банка се прилагат по решение на управителния съвет на БНБ по предложение на подуправителя, ръководещ управление „Банков надзор“, като се определя подходящ срок за изпълнението им, който позволява да се оцени ефективността от тяхното прилагане.“

2. Алинея 6 се изменя така:

„(6) Мерките по ал. 3 по отношение на инвестиционен посредник се прилагат от Комисията по предложение на заместник-председателя, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност”, като се определя подходящ срок за изпълнението им, който позволява да се оцени ефективността от тяхното прилагане.“

§ 9. В Закона за Българската народна банка (обн., ДВ, бр. 46 от 1997 г.; изм. И доп., бр. 49 и бр. 153 от 1998 г., бр. 20 и бр. 54 от 1999 г., бр. 109 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г., бр. 10 и 39 от 2005 г., бр. 37, 59 и 108 от 2006 г., бр. 52 и 59 от 2007 г., бр. 24, 42 и 44 от 2009 г., бр. 97 и 101 от 2010 г., бр. 48 и 62 от 2015 г., бр. 51 и 59 от 2016 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 16, т. 16 се изменя така:

„16. прилага надзорни мерки и мерки за ранна намеса, дава одобрения, разрешения и съгласия в предвидените от закона случаи;“

2. В чл. 17 се създава ал. 5:

„(5) За заседанията на управителния съвет се води протокол, който се подписва от присъствалите на заседанието членове на управителния съвет и от изготвилия протокола. Информация за решениета на Управителния съвет се публикува на страницата на банката в интернет, освен когато решенията съдържат професионална, банкова, търговска или друга правнозаштитена тайна.

3. В чл. 20:

а) в ал. 3 изречение второ се изменя така: „Подуправителят упражнява надзорните си правомощия и оперативното ръководство на управление „Банков надзор” самостоятелно и независимо от функциите на другите управления на Българската народна банка“;

б) в ал. 4 изречение второ се изменя така: „Подуправителят упражнява надзорните си правомощия и оперативното ръководство на управление „Банково” самостоятелно и независимо от функциите на другите управления на Българската народна банка.“

§ 10. В Закона за платежните услуги и платежните системи (обн., ДВ, бр. 23 от 2009 г.; изм., бр. 24 и 87 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 101 от 2010 г., бр. 105 от 2011 г., бр. 103 от 2012 г., бр. 57 и 102 от 2015 г., бр. 59 и 95 от 2016 г.) в чл. 137 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Индивидуалните административни актове по този закон се издават от управителния съвет на БНБ по предложение на подуправителя, ръководещ управление „Банково”, с изключение на индивидуалните административни актове по чл. 26 и чл. 77е, ал. 3, които се издават от подуправителя, ръководещ управление „Банково“.“

2. Алинея 2 се отменя.

§ 11. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник”.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ:**

МЕНДА СТОЯНОВА